

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/217/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3111222135
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2012:3111222135.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Údernícka 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Údernícka 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporkyni: A. Z., bytom S. hájom XXXX/XXX, M. nad N., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, Prešov, IČO: 42 176 778, zastúpené advokátom JUDr. Ambrózom Motykom, so sídlom Námestie SNP 7, Stropkov, o zaplatenie 752,02 eur s príslušenstvom, na odvolanie vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 11. júla 2012, č. k. 17C/47/2012-55, v senáte jednohlasne, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu v napadnutej časti - výroku o náhrade trov konania **m e n í t a k**, že navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi - jeho zástupcovi JUDr. Ambrózovi Motykovi náhradu trov konania vo výške 181,81 eur, do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v záhlaví označeným uznesením podľa ust. § 96 ods. 1 a 3 O.s.p. zastavil konanie v dôsledku späťvzatia návrhu. Podľa ust. § 11 ods. 3, 4 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestu rozhodol o vrátení súdneho poplatku z návrhu na začatie konania vo výške 38,37 eur. V rozhodnutí citoval ustanovenia § 146 ods. 1 písm. c) a § 146 ods. 2 O.s.p. a uviedol, že odporkyni nepriznal náhradu trov konania, pretože jej žiadna nevznikla. Podľa tohto ustanovenia súd nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania právneho zastúpenia z dôvodu neúčelnosti a nadbytočnosti ich vynaloženia. Súd videl neúčelnosť a nadbytočnosť v tom, že Združenie na ochranu občana spotrebiteľa bolo založené za účelom poskytovania ochrany spotrebiteľovi a malo by byť teda samé schopné poskytovať právnu ochranu spotrebiteľovi, má podpredsedu s právnickým vzdelaním (JUDr. Iveta Štefeková) a vo svojom vyjadrení k prejednávanej veci namietlo len premlčanie. Právny zástupca vedľajšieho účastníka si sám iniciatívne zistil zoznam všetkých konaní v spotrebiteľských veciach dopytom na správu tunajšieho súdu. Iné trovy konania ako súdne poplatky alebo cestovné vedľajšiemu účastníkovi nevznikli. Okrem uvedeného nejde o zastupovanie na podnet alebo žiadosť odporkyne, ale ide o vlastnú iniciatívu vedľajšieho účastníka a o hromadné zastupovania v spotrebiteľských veciach, avšak bez konzultácie s odporkyňou, ktorej záujmy združenie má hájiť, pričom sa však súdnych pojednávaní nezúčastňuje. Neúčelnosť takého zastupovania spočíva aj v neúmernej vzdialenosti vedľajšieho účastníka a jeho právneho zástupcu od miesta bydliska odporkyne.

Proti tomuto uzneseniu, jeho výrokovej časti o náhrade trov konania, podľa ktorej okresný súd nepriznal náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov (vrátane vedľajšieho účastníka), podal včas odvolanie vedľajší účastník prostredníctvom svojho zástupcu. Žiadal uznesenie okresného súdu zmeniť a priznať mu uplatnenú náhradu trov konania, ktorá predstavuje náklady na právnu službu vo výške 741,79 eur a zároveň náhradu trov odvolacieho konania vo výške 40,03 eur. Vo svojom rozsiahlom odvolaní uviedol, že súd namiesto toho, aby procesne vyhodnotil zavinenie zastavenia konania na strane žalobcu, keďže tento bez udania dôvodu vzal žalobu späť, tvrdí, že podanie žaloby zavinil žalovaný. Ide o nelogický argument, keď navyš zo žaloby a príloh je celkom jednoznačné, že žalobca žaloval premlčanú

pohľadávku. Vedľajší účastník môže preukázať, že v množstve súdnych sporov pôsobil už jeho vstup do konania (aj bez vyjadrenia vo veci samej) pre navrhovateľa odradzujúco v tom zmysle, že uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku vzal svoj návrh na začatie konania späť a konanie žiadal zastaviť. Žalobca po tom, čo mu je doručené oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania, prípadne po tom, čo vstup vedľajšieho účastníka do konania zistí iným spôsobom, plošne berie žaloby späť. Môže preukázať prípady, kde tento konkrétny žalobca vzal späť žalobu po vyhlásení rozsudku, v ktorom bol úspešný, dokonca paradoxne aj po tom, čo platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť. Ukazuje sa, že samotný vstup dokonania Združenia ako vedľajšieho účastníka na strane spotrebiteľa je dostatočne účinným prostriedkom zabrániť dodávateľom porušovať spotrebiteľské práva. Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorého „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a sťažiacich existovali adekvátne a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov“. Súd by mal vychádzať z citovaného článku a podporiť tento prostriedok účinnej ochrany spotrebiteľov v súdnych konaniach tým, že Združeniu prizná náhradu trov konania, v opačnom prípade by činnosť nemajetného združenia mohla byť paralyzovaná. Navyše žalobca, ktorý závažným spôsobom a plošne na celom Slovensku porušuje spotrebiteľské práva by v prípade nepriznania trov vedľajšieho účastníka mohol naďalej vykonávať svoju doterajšiu prax bez akejkoľvek ujmy, napr. v povinnosti nahradiť trovy konania vedľajšieho účastníka. Napadnuté rozhodnutie vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka je dobrou správou pre žalobcu, že môže plošne na celom Slovensku naďalej bez akejkoľvek ujmy uplatňovať vyššie citované pohľadávky. Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach nevylučuje, aby aj účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním (porovnaj uznesenie KS Prešov z 30.04.2012, sp. zn. 7Co/31/2012). Súd pri nepriznaní trov vedľajšieho účastníka postupoval v rozpore s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdného dvora EÚ, v rozpore s ustálenou súdnou praxou a slovenskou právnou teóriou. Podľa čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ: „Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov“. Podľa čl. 38 Charty základných práv EÚ: „Politiky Únie zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa“. Podľa čl. 47 Charty základných práv EÚ: „Každý, koho práva a slobody zaručené právom únie sú porušené, má za podmienok ustanovených v tomto článku právo na účinných prostriedok nápravy pred súdom. Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, zriadeným zákonom. Každý musí mať možnosť poradiť sa, obhajovať sa nechať sa zastupovať. Právna pomoc sa poskytuje osobám, ktoré nemajú dostatočné prostriedky v prípade, ak je táto pomoc potrebná na zabezpečenie efektívneho prístupu k spravodlivosti. O dôvodnosti priznania trov vedľajšieho účastníka svedčí aj novelizované znenie ust. § 137 O.s.p., ktoré bolo s účinnosťou od 01.01.2012 doplnené zákonom č. 332/2011 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi.... V zmysle citovanej novely § 137 O.s.p. znie: „Trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát“. Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 332/2011 Z. z. „Navrhovaná právna úprava bude dopadať aj na ďalšie právnické osoby, ktoré sú v súlade s právnymi aktmi Európskej únie aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov, napr. vo sfére ochrany pred diskrimináciou, alebo vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. V týchto prípadoch budú osobitnými predpismi napr. zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou (antidiskriminačný zákon), zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní“. Novelizovaná právna úprava zohľadňuje aj rozsudok Súdného dvora EÚ (druhá komora) z 22. decembra 2010 vo veci DEB proti Spolková republika Nemecko C-279/09. Podľa citovaného rozsudku SD EÚ „Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v čl. 47 Charty základných práv EÚ, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovolávali právnické osoby a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom“. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno vo všeobecnosti odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy. Podľa citovaného článku: „Každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania,

a to za podmienok ustanovených zákonom“. Súd mal v danej veci celkom jednoznačne aplikovať ust. § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. Podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. „Ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. ...“ Ak navrhovateľ vezme návrh späť a nejde o prípad podľa § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p. z procesného hľadiska zásadne platí, že zavinil zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť odporcovi trovy konania (R 49/1993). Pre prípad, že sa odvolací súd nestotožní s právnou argumentáciou vedľajšieho účastníka, navrhol v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora EÚ (Doktrína CILFIT C-283/81) podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. prerušiť toto konanie a požiadať Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach:

1. Či pod právom na súdnu ochranu podľa čl. 47 v spojení s čl. 38 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie a pod názvom na zabezpečenie hospodárskych záujmov spotrebiteľov a pod podporou Združení na ochranu záujmov spotrebiteľov podľa č. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa rozumie aj právo na náhradu trov súdneho konania.
2. a) Či sa má čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a čl. 47 v spojení s čl. 38 ods. 1 Charty základných práv EÚ vykladať tak, že Združeniu na ochranu záujmov spotrebiteľov patrí náhrada trov konania ako vedľajšiemu účastníkovi na strane spotrebiteľa za úspešné vedenie súdneho sporu, ak zmyslom a cieľom ochrany spotrebiteľa bolo zbaviť spotrebiteľa záväzku z neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa č. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo záväzku po použití nekalej obchodnej praxe podľa Smernice EP a Rady 2005/29/ES z 11.05.2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu; b) Ak je odpoveď na otázku podľa predchádzajúceho odseku taká, že Združeniu patrí náhrada trov v súdnom konaní, či možno toto právo nepriznať len z dôvodu, že sa z dôvodu hospodárnosti konania argumentovalo a následnej aj rozhodlo na základe inštitútu premlčania, alebo sa rozhodlo o späťvzati žaloby žalobcom po námietke premlčania vznesenej v konaní Združením.
3. Či je porušené základné právo spotrebiteľa a Združenia na ochranu záujmov spotrebiteľov podľa čl. 47 v spojení s čl. 38 ods. 1 Charty základných práv EÚ a čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, ak súd neprizná právo na náhradu trov konania spotrebiteľovi alebo Združeniu na ochranu záujmov spotrebiteľov napriek ich úspechu v súdnom konaní a nevyporiada sa s odlišnými súdnymi rozhodnutiami v obdobných veciach, ktoré boli súdu predložené a ktoré sú zjavne odlišne právne odôvodnené.
4. Či právna úprava podľa § 142 až § 151 slovenského O.s.p. odporuje právu EÚ, ak neumožňuje Združeniu na ochranu záujmov spotrebiteľov priznať plnú náhradu trov konania, napriek dosiahnutému úspechu v konaní, keď na druhej strane dodávateľovi náhradu trov konania priznať umožňuje.
5. Či čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ a články 38 a 47 Charty základných práv EÚ treba vykladať tak, že bránia takej aplikácii vnútroštátneho procesného práva, ktorá označuje právne zastúpenie Združenia na ochranu záujmov spotrebiteľov za neúčelné napriek tomu, že po vstupe Združenia do konania dodávateľ zbral žalobu späť.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka sa písomne vyjadril navrhovateľ prostredníctvom svojho zástupcu. Cieľom Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (ďalej len „združenie“) je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa (§ 3, ods. 5, zákona č. 250/2007 Z. z.), zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka (§ 93 ods. 2 O.s.p.). Navrhovateľ zastáva názor, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra SR samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Tieto právne závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Co/26/2012, ako aj v rozhodnutí sp. zn. 3Cob/259/2011, ktorý v obdobných prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Ak by predsa len z nejakého dôvodu bolo nutné, aby bol vedľajší účastník zastúpený advokátom, tak bez práva na náhradu trov konania. Inak by nebol dôvod na pripustenie vedľajšieho účastníka, keďže by vedľajší účastník - združenie nevedelo naplniť predmet svojej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je neúčelné a nadbytočné. Obdobný právny názor vyjadril aj Krajský súd v Banskej Bystrici vo svojom rozhodnutí sp. zn. 17Co/164/2012. Ako vyplýva z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z. cieľom novelizácie Občianskeho súdneho poriadku bolo posilniť ochranu spotrebiteľa v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv a umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby najmä združenia na ochranu spotrebiteľov. Navrhovateľ má za to, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktoré budú v danej

oblasti aj materiálne aj personálne vybavené a odborne kompetentné. Navrhovateľ má z vlastných skúseností vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Navyše vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu, čím konanie predlžuje a navyšuje trovy konania. Rovnaký právny názor vyjadril aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 6Co/141/2012. Navrhovateľ si dovoľuje poukázať na to, že uvedenú činnosť by malo byť schopné účelne zabezpečiť aj samotné združenie. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 17Co/91/2012. Vzhľadom na to, že združenie udelilo právnomu zástupcovi generálnu plnú moc, z ktorej vyplýva, že advokát má vykonávať úkony právnych služieb bez ďalšieho konkrétneho pokynu združenia, je tu dôvodná pochybnosť, či samotný vedľajší účastník mal vedomosť o tom, že vstúpil do predmetného konania. Z uvedeného je zrejmé, že nemohlo dôjsť k naplneniu podstaty úkonu právnej služby príprava a prevzatie, vrátane prvej porady s klientom. V zmysle vyššie uvedeného navrhovateľ zastáva názor, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p. Združenie v predmetnom konaní nevystupuje ako splnomocnený zástupca odporcov, pričom títo o vstupe združenia do konania pravdepodobne ani nemali žiadnu vedomosť, čo vyjadril aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 13Co/35/2012, ako aj v rozhodnutí sp. zn. 13Co/36/2012. Navrhovateľ si dovoľuje upozorniť, že súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Obdobný právny názor vyslovil Ústavný súd SR v náleze II. ÚS 78/03, ako aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 16Co/100/2012. Navrhovateľ zastáva názor, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, a na túto skutočnosť súd správne prihliadol a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. K návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej ako „SD EÚ“) v súvislosti s nárokom na náhradu trov konania združenia ako vedľajšieho účastníka, navrhovateľ uvádza, že má za to, že tento návrh je nedôvodný a nespĺňa podmienky prejudiciálneho konania, vzhľadom k tomu, že v každom jednotlivom prípade je nevyhnutné posudzovať účelnosť vynaložených trov konania. Navrhovateľ zastáva názor, že v zmysle práva EÚ je z prejudiciálneho konania vylúčené vnútroštátne právo členských štátov, čiže SD EÚ nemôže v žiadnom prípade vykladať vnútroštátne právo alebo posudzovať jeho platnosť, a to ani v prípade, ak by bolo v rozpore s právom EÚ, nakoľko preskúmaním vnútroštátneho práva by prekročil svoje právomoci. V zmysle uvedeného má navrhovateľ za to, že priznanie náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi je výlučne v kompetencii vnútroštátneho súdu. Obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Košiciach sp. zn. 9Co/70/2012: „Odvolací súd k zneniu navrhovanej prejudiciálnej otázky ešte pripomína, že ustanovenie procesných podmienok, ktoré sa uplatnia pri prejednávaní a rozhodovaní aj rozkazných sporov je vecou vnútroštátneho právneho poriadku každého členského štátu podľa zásady procesnej autonómie členských štátov, pod podmienkou, že takéto pravidlá nie sú menej priaznivé ako pravidlá upravujúce obdobné situácie vnútroštátnej povahy (zásada ekvivalence) a že nevedú k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právnym poriadkom Európskej únie (zásada efektivity). Navrhovateľ si zároveň dovoľuje poukázať na to, že vedľajší účastník sa prezentuje ako organizácia na ochranu spotrebiteľov, avšak z urputnej snahy o predloženie prejudiciálnych otázok na SD EÚ ohľadom nároku združenia na ochranu spotrebiteľa na náhradu trov konania, možno nadobudnúť skôr dojem ochrany najmä svojich záujmov. V zmysle vyššie uvedeného má navrhovateľ za to, že návrh vedľajšieho účastníka na predloženie prejudiciálnej otázky na SD EÚ je nedôvodný a účelový, nakoľko posúdenie priznania náhrady trov konania patrí jednoznačne do právomoci vnútroštátneho súdu.

Krajský súd preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a zistil, že uznesenie okresného súdu je potrebné v napadnutej časti podľa § 220 O.s.p. zmeniť, a to bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu (§ 214 ods. 2 O.s.p.).

Z ust. § 93 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku pokiaľ nejde o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je, alebo nie je.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie, ktoré bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené zákonom 384/2008 Z. z. (s účinnosťou od 15.10.2008) dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z ust. § 93 ods. 4 O.s.p. vyplýva, že v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Z cit. ustanovení teda vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS má oprávnenie vystupovať v predmetnom konaní ako vedľajší účastník na strane žalovaného (spotrebiteľa), pričom nemusí preukazovať právny záujem na jeho výsledku, pretože možnosť, aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane žalovaného mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v ust. § 93 ods. 2 O.s.p. Keďže ust. § 93 ods. 4 O.s.p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodit' len jeden záver, a to, že vedľajší účastník má rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom a samozrejme má i právo na náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia.

V prejednávanej veci odvolací súd zistil, že navrhovateľ prostredníctvom svojho zástupcu uplatnil proti odporcovi nároky na zaplatenie 752,02 eur s príslušenstvom návrhom zo dňa 16.09.2011.

Je nepochybné, že právne vzťahy medzi účastníkmi boli založené zmluvou o úvere, ktorá má charakter spotrebiteľskej zmluvy.

Právny zástupca vedľajšieho účastníka podaním zo dňa 20.01.2012, ktoré došlo na tamojší súd 24.01.2012, oznámil okresnému súdu, že Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, Prešov, vstupuje podľa § 93 ods. 2 O.s.p. do konania ako vedľajší účastník. Súčasne predložil plnomocnenstvo pre JUDr. A. Motyku, žiadal doručiť návrh na začatie konania a jeho prílohy a žiadal priznať náhradu trov konania.

Z obsahu spisu odvolací súd ďalej zistil, že okresný súd rešpektoval požiadavku vedľajšieho účastníka a jeho zástupcovi boli dňa 12.03.2012 doručené žiadané listiny (návrh na začatie konania). Okresný súd súčasne vyzval vedľajšieho účastníka, aby sa k návrhu písomne vyjadril v lehote 30 dní.

Zástupca navrhovateľa podaním zo dňa 14.03.2012, doručenom okresnému 19.03.2012, sa písomne vyjadril k návrhu a vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku navrhovateľa. Súčasne vyčíslil náhradu trov konania - nákladov na právnu službu advokáta vo výške 165,70 eur.

Zástupca navrhovateľa dňa 11.04.2012 prevzal uvedené vyjadrenie vedľajšieho účastníka. Podaním zo dňa 06.06.2012, doručenom okresnému súdu 13.06.2012, vzal návrh na začatie konania celkom späť.

S poukazom na uvedené skutkové zistenia, odvolací súd dospel k právnomu záveru, že v prejednávanej veci zavinil zastavenie konania navrhovateľ, a preto je zodpovedný za náhradu trov konania ďalších účastníkov, teda aj vedľajšieho účastníka na strane odporkyne (§ 146 ods. 2 prvá veta O.s.p.).

Zostávalo posúdiť výšku uplatnenej náhrady trov konania, ktoré v prejednávanej veci predstavujú náklady za právnu službu advokáta.

Spôsob určenia a výška odmeny za právne služby upravuje vyhl. č. 655/2004 Z. z.

Odmena patrí za účelne vynaložené úkony právnej služby, ktoré v prejednávanej veci sú: prevzatie a príprava zastúpenia a písomné vyjadrenie k návrhu (§ 14 ods. 1 písm. a/,b/ vyhl. č. 655/2004 Z. z.). Tieto úkony boli realizované účelne, zabezpečili účinnú obranu odporkyne v konaní.

Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby sa určí podľa § 10 ods. 1 cit. vyhl., t. j. z uplatnenej istiny 752,02 eur, k tomu paušálna náhrada výdavkov podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. a 20% DPH (§ 18 ods. 3 cit. vyhl.).

Pokiaľ vedľajší účastník žiadal pri vyčíslení odmeny za právnu službu, aby tarifná hodnota bola určená z istiny 752,02 eur a kapitalizovaného príslušenstva pohľadávky vo výške 365,03 eur - úrokov z omeškania - 14% ročne zo sumy 551,70 eur od 13.04.2007 do 02.01.2012, teda celkom tarifná hodnota vo výške 1.117,05 eur, odvolací súd neakceptoval uvedený spôsob určenia tarifnej odmeny.

Predovšetkým poukazuje na analogickú právnu úpravu určenia základu súdneho poplatku podľa § 7 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „poplatkový zákon“).

Z odseku 2 cit. ustanovenia ex pressis verbis vyplýva, že cena príslušenstva sa zahrnie do základu poplatku len vtedy, ak je príslušenstvo samostatným predmetom poplatkového úkonu.

Zmluvná pokuta, pokiaľ je opakujúcim sa plnením na neurčitý čas, je základom poplatku v cene ročného plnenia (§ 7 ods. 6 poplatkového zákona).

Ustanovenie § 10 ods. 2 vyhl. č. 655/2004 Z. z. považuje za tarifnú hodnotu výšku peňažného plnenia alebo cenu vecí alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určenú pri začatí poskytovania právnej služby.

Podľa § 118 ods. 1 Občianskeho zákonníka, predmetom občianskoprávných vzťahov sú veci, a pokiaľ to ich povaha pripúšťa, práva alebo iné majetkové hodnoty.

V ustanovení § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka je definované príslušenstvo pohľadávky, ktorými sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Citovaná definícia príslušenstva veci znamená, že vec považovaná za príslušenstvo musí byť vecou v právnom zmysle, a preto je spôsobilá byť predmetom občianskoprávných vzťahov. Taká vec sa mení na príslušenstvo v dôsledku prejavu vôle vlastníka hlavnej veci. Takýto prejav vôle je jednostranný a vlastník ho môže kedykoľvek zmeniť a tak dosiahnuť oddelenie hlavnej veci a príslušenstva.

Pokiaľ v prejednávanej veci navrhovateľ uplatnil voči odporkyni v návrhu na začatie konania svoju pohľadávku 752,02 eur spolu s úrokmi z omeškania, teda úroky z omeškania žiadal ako príslušenstvo

pohľadávky (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka), nie ako samostatný nárok (samostatné právo § 118 ods. 1 Občianskeho zákonníka), potom základom pre výpočet tarifnej odmeny je iba tarifná hodnota uplatnenej pohľadávky (ale nie jej príslušenstva).

Takto potom náklady na právnu službu advokáta v konaní predstavujú za dva úkony á 51,45 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie k návrhu s námietkou premlčania), 1 úkon za odvolanie proti trovám (§ 14 ods. 3 písm. b/ cit. vyhlášky), 3x režijný paušál po 7,63 eur, 20% DPH (§ 18 ods. 3 cit. vyhl.), spolu náhrada trov vedľajšieho účastníka vo výške 181,81 eur.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné .